

מיכאל פירון (1923-2008)
 חיים סרוב
 אלדד פירון
 צבי פירון
 רפאל מלמן
 יצחק נרקיס
 רנאטו יאראק
 יוסף הלוי
 רון בר-ניר
 ריבי פירון אירני
 תמר פירון-סמורודינסקי
 אפרת רנד
 יעקב סרוב
 גילי ריזל
 שי הוברמן
 דוד חמו
 חדווה הס-קיבש
 גייל עזינין****
 יעקב אנוך
 דני כביר
 מיכאל וקנין
 יניר הראל
 רונן מאור
 חדווה כהן-הרמתי
 ניב סבר
 נואימי שמאיר
 דורה מר
 משה ברנר
 ליאורה לוטנברג
 דנה יאראק-זהרוביץ
 יעל נתן-תשבי
 עוזר אפק
 דנה בירן

אוהד יאראק
 אודי אפרון
 גילי נאור-אליאס
 ישראל (ששי) מנחם
 רון גנט
 שירי לינד
 עמיחי אזולאי
 אביה בן-ארי
 ראיך חורי
 אורלי מימן-לוינסקי
 יואב קרמר
 רונית סיטון-זלקינד
 שי בר-ניר
 גד אלבז
 דנה פירון-גרסו
 רן פירון
 ברק קינן

ברוך שוגול
 רונן קצף
 דר' שרה פרנטי
 דוד עבדי
 ערן פרזנטו****

אלינה מולדובן**
 מיכאלה קראצ'ונסקי**
 אאנה לוקוטאר**
 קטלין קוטורגה**
 יואנה מרדארה**

דרון כהן*
 עזרא עבדי*
 ירון אליאס*

שרון פרידמן
 דיקלה הלוי-לפיד
 ליאורה צפוני
 אילן קרמר
 סיון נרקיס קרמר
 יובל חן
 נעמה גבראל
 מדלן כהן
 יהודה גינדי
 טליה א. לידר***
 אלון יפת
 סיון אטיאס
 חן רז
 עומר טיקולסקי
 ליה פרנקל ב-יורם
 אתי יוסוצקי-כהן
 ליאת כצנלסון
 דנה ניסים-משלי
 ליאורה אפרים מסיקה
 גלעד ליפשיץ
 מאיה שכנאי צינצדזה
 עידן בר
 מיכל וייס נבון
 אורלי בן-צור
 אורית שנק
 יעל ענתבי
 אושרת יוסף
 אופיר שמרת
 ענת ליסאאר
 רועי אסף
 רות קורן
 יסמין כהן-אוזמוס
 שרה ורדה קיסטר

שירלי רימברג
 דוד יעקבי
 לירז אביטל
 יאיר גרין
 שחר שפירא
 ארתור קליימן
 שרה פלץ
 גל פרידן
 אור האזור-דיסקין
 אמיליה קסלמן כץ
 אלן יוסף
 אביחי שגב
 ניר פרץ
 צילי אולשן שריב
 צחי נחום
 ליאור בר נר
 מהראן רינאוי
 חן קרן
 עינב כהן
 שירה ירדני
 אליעזר כהן
 רחלי מינאי
 רותם ברנד
 נטע-לי מאירי
 מאיה קסיר-אלה
 קלואי נגר
 רועי בן סימון
 שני בראון
 סימי וולף***
 אריאל שפר
 ליטל בן דוד
 עטרה שובע
 דר ויינברג

איזן לייבוביץ'
 אילת דוביצקי
 מאור ראבי
 לי רודניצקי
 יסמין קונן
 דותן אוסטרייכר
 סתיו דדון מרחם
 קטיה ריטבין
 רינת עמר
 קרן הר צבי
 הילה מדינה
 אורלי רצ'סטר
 אברהם צור
 עדי רוזנפלד
 מעיין זיו גלנץ
 יובל טייר
 איתמר האזור
 מידן שוקר
 מאיר אזנקוט

* יועץ מיוחד
 ** רשיון עריכת דין ברומניה
 *** רשיון עריכת דין בניו יורק
 **** רשיון עריכת דין באנגליה ווילס
 ***** רשיון עריכת דין בקליפורניה

נוסד ב- 1950

לי בתשרי, תשע"ו
 13 באוקטובר, 2015

בדוא"ל

לכבוד
עו"ד אורנה נחום, היועצת המשפטית ליחידה לפיקוח על בעלי רישיון
רשות ניירות ערך
ירושלים

אורנה שלום רב,

הנדון: פניה מקדמית - שאלה בדבר סיווגו של בעל רישיון שהתלה את רישונו כ"לקוח כשיר"

בשם מרשתנו, אלטשולר שחם בע"מ, הרינו מתכבדים לפנות אלייך בנושא שבנדון, כדלקמן:

1. מרשתנו הנה חברת ניהול תיקים גדולה בעלת רישיון ניהול תיקים המספקת ללקוחותיה שירותי ניהול תיקי השקעות וחלות עליה חובות מכוח חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הייעוץ").
2. נבקש לקבל את עמדת רשות ניירות ערך בשאלה האם בעל רישיון כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הייעוץ (להלן: "בעל רישיון"), אשר התלה את רישונו, ייחשב כלקוח כשיר בהתאם להגדרת "לקוח כשיר" בסעיף 1 לחוק הייעוץ (להלן: "לקוח כשיר").

3. תכליתו של חוק הייעוץ, הינה בין השאר להסדיר את מערכת היחסים בין יועצי השקעות ומנהלי התיקים לבין לקוחותיהם, לרבות דרכי פעולה בתחום העיסוק, חובת נאמנות, חובת זהירות ומניעת ניגוד עניינים¹ ובאופן זה הוא מקנה הגנה ללקוחות בפני הסיכונים הכרוכים בביצוע השקעות.
4. ניתן לראות כי המחוקק ער לעובדה, שישנו ציבור מסוים של לקוחות, אשר צורך את שירותיהם של מנהלי ההשקעות, אולם אינו זקוק להגנה נרחבת בדומה לזו הניתנת ליתר הציבור והדבר בא לידי ביטוי בהוראות החלות על בעלי רשיון.
5. כך, בעוד סעיף 2 לחוק הייעוץ קובע את הכלל כי מתן שירותי ניהול תיקי השקעות מצריך רישיון, סעיף 3(א) לחוק הייעוץ קובע את הסייג ומפרט רשימה של עיסוקים שאינם דורשים רישיון, ביניהם ס"ק (11) הקובע כי ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, ללקוח כשיר אינו מצריך רישיון.
6. לקוח כשיר מוגדר בסעיף 1 לחוק הייעוץ כדלקמן :
"לקוח שבעת ההתקשרות עמו למתן שירותים היה מנוי בתוספת הראשונה והתקיימו בו התנאים המנויים בה"
7. יתרה מכך, גם מקום בו נדרש רשיון אך השירות ניתן ללקוח כשיר, נקבעו בחוק פטורים לבעלי הרשיון. ראו הוראות סעיף 3(ג) לחוק הייעוץ-
- "בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות, או בניהול תיקי השקעות ללקוח כשיר בידי בעל רשיון, לא יחולו הוראות סעיפים 12, 13, 14, 16, 18, 24 ו-25, לפי העניין; שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע פטור מהוראות נוספות לגבי השירותים האמורים, כולן או חלקן, הניתנים לגבי כלל הלקוחות הכשירים או לגבי סוג מסוים שלהם."
8. הדברים גם מקבלים ביטוי בדברי ההסבר לחקיקה. כך, במסגרת הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 11), התשס"ח-2008, מצוין כי הלקוחות המנויים בתוספת הראשונה הינם "לקוחות המיומנים בשוק ההון או שבאפשרותם לרכוש מיומנות כאמור, ולפיכך אינם זקוקים להגנת החוק המגולמת בחובת הרישוי המוטלת על נותן השירות".
9. בין אותם לקוחות המנויים בתוספת הראשונה לחוק הייעוץ ואשר חוסים תחת הגדרת "לקוח כשיר", נמנה ציבור בעלי הרישיון לניהול תיקי השקעות ו/או ייעוץ השקעות ו/או שיווק השקעות כהגדרתם בחוק הייעוץ.
10. לבעלי רשיון ניתנת אפשרות לבצע התליה של רישיונם בכל מועד מרגע קבלתו. להבנתנו, אין הצדקה להבחין בין "בעל רישיון" אשר הינו בעל רישיון בתוקף לבין "בעל רישיון" שהתלה את רישיונו. בשני המצבים ניתן לראות בו כ"בעל רישיון" בהתאם לסעיף 3 לתוספת הראשונה, אשר ניתן לייחס לו ידע ומומחיות בשוק ההון זאת בניגוד ללקוח אחר שאין בידיו את הידע והמומחיות ועל כן הוא נדרש להגנות שמקנה לו חוק הייעוץ.
11. הדברים עולים בקנה אחד עם האמירה כפי שהובאה מדברי ההסבר לחקיקה שכן, ניתן לראות בבעלי רישיון כלל הפחות כבעלי אפשרות לרכוש ידע וכי ההכשרה אותה הם מקבלים בדרכם להוצאת הרשיון מקנה להם את הידע הנדרש ומייתרת את הצורך בהגנה עליהם במסגרת החובות החלות על בעלי רשיון.

¹ הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1994

12. בעל רישיון, בין אם התלה את רישיונו ובין אם לאו, הינו בעל רקע דומה בשל העובדה כי לכל הפחות, רכש ידע במהלך הוצאת רישיונו אף אם חלקם בחרו מסיבות השמורות עימם שלא לעסוק במקצוע שמקנה להם הרישיון וכי אולי אף שלא יחולו עליהם אותם הגבלות שחלות על בעלי הרישיון האמור ולכן התלו את רישיונם.

13. ראוי להדגיש, כי אילו המחוקק היה בוחר להבחין בין השניים, יכול היה להשתמש בביטוי: "בעל רישיון פעיל" או "בעל רישיון בתוקף" או כל ביטוי דומה. אך לא כך הוא הדבר והתנאי המופיע בסעיף 5 לתוספת הראשונה הינו "בעל רישיון" בלבד.

14. נחזק ונדגיש – החוק נועד להגן על לקוחות הזקוקים להגנת החוק. אם הלקוח הוא בעל רישיון, מי שרכש את הידע המתאים והוא מצהיר על כך שאינו נדרש להגנה של החוק, אין הצדקה למנוע זאת.

15. לאור כל האמור לעיל, אנו סבורים כי הביטוי "בעל רישיון" אשר בתוספת הראשונה כולל בתוכו גם את אותם בעלי רישיון אשר התלו את רישיונם והם נכללים תחת הגדרת "לקוח כשיר" לעניין הוראות חוץ הייעוץ.

לסיכום

16. הפניה המקדמית הובאה לעיל בהרחבה.

17. נודה לקבלת עמדתה של הרשות בסוגיה אשר הוצגה לעיל.

18. מרשתנו מתחייבת להודיע מראש לרשות על אימוץ עמדה השונה מזו שתבוא לידי ביטוי בתשובת הרשות שתינתן לפניה זו.

19. הח"מ עומדים לרשותכם בכל שאלה ו/או הבהרה נדרשת.

בכבוד רב,

עודד אופק, עו"ד מיכל וייס - נבון, עו"ד